

Anders Nyman
Hållbarhetsstrateg
anders.nyman@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Slutrapportering, Energiplan 2019–2023

Sammanfattning

Sedan antagandet 2019 har Trelleborgs kommun arbetat med genomförandet av Energiplan 2019–2023. Planen beslutades av kommunfullmäktige, 2019-05-27 § 139 (KS 2019/379), och innehåller fyra strategiska inriktningar samt tvärsektoriella aktiviteter.

I denna slutrapport redovisas uppföljning av planens delåtgärder och genomförandegrad till och med 2023. En sammanfattning av energiplanen och resultaten av dess mål redovisas också. Genomförandestatus på samtliga delåtgärder i planen har bedömts utifrån fem variabler: ej relevant, ej påbörjad, påbörjad, genomförd till hälften eller mer och helt genomförd /pågår kontinuerligt.

Uppföljningen visar att till och med 2023 var 84 procent av planens delåtgärder helt genomförda/pågår kontinuerligt, genomförda till hälften eller påbörjade. Majoriteten av de åtgärder som inte påbörjats har inte ansetts genomförbara eller relevanta under energiplanens tidsperiod.

En majoritet av delåtgärderna är genomförda och flera av målen går åt rätt håll. Däremot har delmålet om att fördubbla produktionen av förnybar el från 85 GWh (basår 2015) till 170 GWh år 2023 inte uppnåtts. Målet bör finnas kvar i efterföljande energistrategi och för att nå målet krävs en bred förankring inom kommunkoncernen och att realistiska delmål sätts upp på vägen dit. En ny energistrategi som kommer ersätta energiplanen arbetas fram.

För ytterligare information om uppföljningen hänvisas till slutrapport *Slutrapportering, Energiplan 2019–2023*.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse slutrapportering Energiplan 2019–2023, 2024-02-21

Slutrapportering Energiplan 2019–2023, daterad 2024-02-21

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Slutrapportering Energiplan 2019–2023 och lägga till handlingarna

Beslutet skickas till

Samtliga förvaltningar och bolag

Ärendet

Sedan antagandet 2019 har Trelleborgs kommun arbetat med genomförandet av Energiplan 2019–2023. Planen beslutades av kommunfullmäktige, 2019-05-27§ 139 (KS 2019/379), och innehåller fyra strategiska inriktningar samt tvärsektoriella aktiviteter.

Syftet med energiplanen är att utgöra underlag och vägleda för kommunens långsiktiga arbete med främst energifrågor men i viss mån även klimatfrågor kopplat till energiomställningen. Att planen tagits fram har också varit ett sätt att leva upp till lagen om energiplanering som gäller för kommuner, lagen om kommunal energiplanering (1977:439).

Enligt beslut sker uppföljning av energiplanen årsvis, i slutet av första kvartalet, då informationen för föregående år finns sammanställd.

I denna slutrapport redovisas uppföljning av planens delåtgärder och genomförandegrad för hela energiplanens tidsperiod. Genomförandestatus på samtliga delåtgärder i planen har bedömts utifrån fem variabler: ej relevant, ej påbörjad, påbörjad, genomförd till hälften eller mer och helt genomförd/pågår kontinuerligt.

Uppföljningen visar att fram till och med 2023 var 84 procent av planens delåtgärder antingen helt genomförda/pågår kontinuerligt, genomförda till hälften eller påbörjade. Majoriteten av delåtgärderna som ännu inte påbörjats har av olika anledningar inte varit relevanta under tidsperioden. Antingen har de skjutits framåt i tiden vilket är fallet med flera av delåtgärderna kopplade till Sjöstaden eller så är de inte längre relevanta för aktörerna som har ansvar för dem på grund av ändrade prioriteringar. Genomförandegraden av energiplanen ligger på en något högre nivå än 2022 men är inte fullständig, främst på grund av anledningarna listade ovan.

Reflektion gällande huvud- och delmål

Varje inriktning i energiplanen har huvudmål och delmål där delåtgärderna beskrivna ovan är avsedda att leda utvecklingen mot dessa mål. För inriktningen *hållbara transporter* är huvudmålet att uppnå 70% reduktion av växthusgasutsläpp från transportsektorn till 2030 (basår 2010). För inriktningen *förnybar energitillförsel* är huvudmålet att ha ett fossilfritt energisystem år 2040 och delmålen är att öka andelen lokalt förnybart producerat bränsle som används i kommunen samt att fördubbla produktionen av förnybar elektricitet till 2023. För inriktningen *energiaspekter i fysisk planering* och inriktningen *försörjningstrygghet och smarta nät* finns inga mätbara mål utan för dessa inriktningar utgör delåtgärderna beskrivna ovan uppföljningen.

Hållbara transporter

Gällande utfallet av målet för hållbara transporter om 70% reduktion av växthusgasutsläpp jämfört med basår 2010 så har en reduktion på 31% skett till och med år 2021, vilket är det senaste året som statistik för detta finns att tillgå. På lite mer än ett decennium, vilket är drygt hälften av tidsperioden, har utsläppsminskningen nästan kommit halvvägs, vilket innebär att målet kan vara möjligt att uppnå med nuvarande utveckling. Nationella prognoser pekar dock på att transportutsläppen kommer öka igen som ett resultat av den kraftigt minskade reduktionsplikten vilket innebär att målet blir svårt att nå även för Trelleborg.

Förnybar energitillförsel

Trots att en majoritet av delåtgärderna under inriktning Förnybar energitillförsel i hög grad är genomförda så har det övergripande energimålet om att fördubbla produktionen av förnybar el från 85 GWh (basår 2015) till 170 GWh inte uppnåtts. Trots indikationer på tillskott i elproduktionen kommande år ligger produktionen av förnybar energi kvar på en liknande nivå som den gjorde 2015.

En utökad förnybar elproduktion är nödvändig av flera skäl, bland annat för att kommunens mål om vätgasproduktion helt är beroende av ett nytillskott av förnybart producerad elektricitet. Ska målet om att fördubbla den förnybara elproduktionen leva vidare, vilket det rimligtvis borde, bör detta mål tas upp igen i kommande energistrategi som planeras ersätta befintlig energiplan. För att ett sådant mål ska lyckas bättre framöver krävs en bred förankring i kommunkoncernen, målkonflikter behöver lösas och realistiska handlingsplaner behöver sättas upp.

Framtagande av ny energistrategi

Energiplanens tidsperiod är nu utgången och för att leva upp till lagkravet att kommunen ska inneha en energiplan, enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439), är en ny energistrategi, som kommer ersätta befintlig energiplan, under framtagande. Denna energistrategi bör sträva efter fortsatt minskade växthusgasutsläpp från bland annat transportsektorn samt i hög grad ta det ökade behovet av förnybar elproduktion i beaktning.